

Opinjoni tal-Kumitat Ekonomiku u Soċjali Ewropew dwar “Politika industrijali tal-UE għas-settur tal-ikel u x-xorb”

(2015/C 332/04)

Relatur: is-Sur Ludvík JÍROVEC**Korelatur: is-Sur Edwin CALLEJA**

Nhar l-10 ta' Lulju 2014, il-Kumitat Ekonomiku u Soċjali Ewropew iddeċieda, b'konformità mar-Regola 29(2) tar-Regoli ta' Proċedura tiegħu, li jhejji Opinjoni fuq inizjattiva proprja dwar

Is-settur tal-ikel u x-xorb.

Il-Kummissjoni Konsultattiva dwar il-Bidliet Industrijali, inkarigata sabiex tipprepara l-hidma tal-Kumitat dwar is-sugġett, adottat l-Opinjoni tagħha nhar l-4 ta' Mejju 2015.

Matul il-508 sessjoni plenarja tiegħu li saret fis-27 u t-28 ta' Mejju 2015 (seduta tas-27 ta' Mejju), il-Kumitat Ekonomiku u Soċjali Ewropew adotta din l-opinjoni b'151 vot favur, vot wiehed (1) kontra u 5 astensjonijiet.

1. Konklużjonijiet u rakkomandazzjonijiet**1.1. Konklużjonijiet****1.1.1. Xejriet**

Bejn illum il-ġurnata u l-2050, ix-xejriet demografici importanti ser jinkludu popolazzjoni dejjem tikber u tixjeh, l-urbanizzazzjoni u żieda kontinwa fl-inugwaljanza. Sal-2050, il-popolazzjoni dinjija ser tilhaq id-9,1 biljun, 34 % oghla minn dik tal-lum. Kważi din iż-żieda kollha fil-popolazzjoni ser issehħ fil-pajjiżi li qed jiżviluppaw. L-urbanizzazzjoni ser tkompli b'pass aktar mgħagġel, u madwar 70 % tal-popolazzjoni dinjija se tkun urbana (meta mqabbla mad-49 % tal-lum). Iżda, biex tiġi ssodisfata ż-żieda li tirriżulta fid-domanda, jehtieg li l-produzzjoni tal-ikel (ammont nett ta' ikel użat għall-bijokarburanti) tiżdied b'70 % ⁽¹⁾.

1.1.2. Ir-rwol tal-industrija Ewropea tal-ikel u x-xorb

L-industrija Ewropea tal-ikel u x-xorb ser ikollha tohloq l-istrateġija proprja tagħha favur żvilupp f'ambjent ta' tkabbir ekonomiku modest, inqas riżorsi naturali, prezzijiet strutturalment għoljin tal-prodotti bażiċi u l-enerġija, u aċċess diffiċli għall-kapital. L-innovazzjoni ser tkun fil-qalba tal-kompetittività tagħha.

F'dan il-kuntest, is-settur għandu jiġi orjentat b'mod li jiġu indirizzati l-isfidi tal-ġejjieni. Din l-Opinjoni tal-KESE għandha fil-mira tagħha oqsma ta' politika ewlenin li jehtieg li jiġu indirizzati biex jinholoq ambjent iżjed favorevoli għan-negozju. Dawn għandhom jippermettu li l-industrija tal-ikel u x-xorb tikseb tkabbir sostenibbli, tkun innovattiva u tohloq l-impjiegi filwaqt li tkompli tipprovd lill-konsumaturi b'ikel sigur, sustanzjuż, ta' kwalità għolja u bi prezz raġonevoli.

1.1.3. It-talba għal politika industrijali speċifika għas-settur għall-industrija Ewropea tal-ikel u x-xorb

Il-KESE huwa ferm favur politika industrijali għall-industrija Ewropea tal-ikel u x-xorb li tkun adattata għall-htigijiet speċifiċi tagħha. Huwa jemmen li dan jista' jinkiseb permezz ta' mandat imġedded tal-Forum ta' Livell Għoli għal funzjonament aħjar tal-katina tal-provvista għall-perjodu 2015-2019 li l-mandat tiegħu ġie fi tmiemu fil-31 ta' Diċembru 2014.

⁽¹⁾ http://www.fao.org/fileadmin/templates/wsfs/docs/expert_paper/How_to_Feed_the_World_in_2050.pdf

1.2. Rakkomandazzjonijiet

Il-KESE jiġbed l-attenzjoni tal-Kummissjoni Ewropea, il-Parlament Ewropew, il-Kunsill Ewropew u l-gvernijiet tal-Istati Membri, għall-oqsma ta' prijorità elenkati hawn taht bil-għan li tkompli tavvanza l-industrija Ewropea tal-ikel u x-xorb. Barra minn hekk, huwa jiġbed l-attenzjoni tal-kumpaniji li joperaw f'dan is-settur għall-inizjattivi u l-azzjoni meħtieġa min-naħa tagħhom.

1.2.1. Progress dwar l-ikkompletar tas-suq intern

Il-Kummissjoni tal-UE u l-Istati Membri għandhom jaħdmu għall-ikkompletar tas-suq uniku li jiżgura l-moviment liberu tal-prodotti tal-ikel u tax-xorb. Dan hu prerekwiżit biex tittejjeb il-prestazzjoni kompetittiva tal-kumpaniji tal-ikel u x-xorb fl-UE, li ma jfissirx necessarjament l-adozzjoni ta' leġislazzjoni addizzjonali iżda li jittiehdu passi għal implimentazzjoni aħjar tar-regoli eżistenti.

Il-Kummissjoni għandha tidentifika u tissorvelja l-progress dwar:

- l-eżerċizzju tar-REFIT li għaddej bħalissa u qed jitmexxa mill-Kummissjoni. Dan għandu jikkontribwixxi għall-ikkompletar tas-suq uniku għall-ikel, mingħajr ma jiġu injorati l-istandards eżistenti fil-kundizzjonijiet tal-impjieg tal-haddiema,
- ir-riforma reċenti tal-PAK li jeħtieġ li tiġi implimentata mingħajr ma toħloq distorsjonijiet fil-kompetizzjoni fost l-Istati Membri u b'mod li tistimula l-produzzjoni sostenibbli,
- il-European Alliance for Apprenticeships Pledge. Dan jitlob l-appoġġ sħiħ tal-Istati Membri fl-implimentazzjoni tagħha.

1.2.2. L-iffaċilitar internazzjonali tal-kummerċ fl-ikel u x-xorb

B'konformità mal-Opinjoni tiegħu tal-4 ta' Jannar 2010 dwar "Il-kummerċ u s-sigurtà alimentari" ⁽²⁾, il-KESE jfakkar li s-sigurtà tal-ikel għandha tibqa' għan ewlieni fin-negozjati kollha li għaddejjin bħalissa dwar il-kummerċ dinji.

L-istrategġiji ta' negozjar tal-UE fil-livell internazzjonali għandhom ifittxu li jeliminaw it-tariffi għall-esportazzjonijiet tal-UE u jiffaċilitaw il-kummerċ permezz tal-implimentazzjoni ta' standards rikonoxxuti internazzjonalment fil-pajjiżi bl-aqwa potenzjal ta' espansjoni fil-kummerċ. Il-Kummissjoni għandha:

- tftitex li l-ftehimiet kummerċjali sinifikanti tal-UE li għadhom pendenti jiġu konklużi b'mod favorevoli (l-iżjed, l-Istati Uniti, il-Ġappun u l-imsieħba tal-Asja t'Isfel), peress li dan jista' jġib vantaġġi konsiderevoli għall-produtturi tal-ikel u x-xorb tal-UE,
- tissorvelja l-implimentazzjoni tal-ftehimiet kummerċjali fis-seħh,
- tħabrek biex ikun hemm koordinazzjoni aħjar bejn ftehimiet bilaterali u plurilaterali,
- tiżgura trattament reċiproku kemm fit-tnaqqis tal-ostakli tariffarji kif ukoll fit-tnehhija tal-ostakli kummerċjali non-tariffarji (ONT) u tiżgura li jinżammu l-istandards eżistenti tal-UE għall-protezzjoni tal-konsumaturi, l-ambjent u s-saħha.

Il-Kummissjoni tal-UE għandha żżid l-appoġġ tagħha biex l-SMEs isiru iktar internazzjonalizzati. L-appoġġ pubbliku jibqa' essenzjali sabiex:

- jinholqu kundizzjonijiet favorevoli għall-esportazzjoni billi jiġu eliminati l-ostakli għall-kummerċ,
- jiġi ffaċilitat l-aċċess għall-finanzjament tal-kummerċ (kreditu u assigurazzjoni għall-esportazzjoni),

⁽²⁾ ĠU C 255, 22.9.2010, p. 1.

- tiġi appoġġjata l-promozzjoni tal-esportazzjoni abbażi ta' kollaborazzjoni bejn is-settur pubbliku u dak privat,
- tingabar informazzjoni dwar il-htigijiet marbutin mal-importazzjoni fil-pajjiżi terzi u tintbagħat lill-assocjazzjoni rappreżentattiva tal-SMEs.

1.2.3. Inizjattivi mis-settur tal-ikel u x-xorb immirati biex isahħu r-riżorsi umani u jikkonsolidaw l-impjieg

Teżisti hteġa kbira biex l-industrija nnifisha ttejjeb l-immagna tagħha, speċjalment fil-konfront taż-żgħażaġh. Il-hteġa li jkun hemm reklutaġġ ta' kwalità oġhla ta' riżorsi umani għandha tiġi appoġġjata permezz ta':

- iżjed informazzjoni ta' kwalità għolja bbażata fuq is-settur dwar is-suq tax-xogħol, li tkun disponibbli fl-Istati Membri kollha biex tgħin fl-indirizzar tal-problema tal-informazzjoni asimmetrika bejn min ihaddem u l-impjegati potenzjali; u biex jiġu identifikati u aġġustati l-iżbilanci bejn il-hiliet disponibbli u l-htigijiet tas-suq tax-xogħol,
- validazzjoni tal-korsijiet ta' studju f'istituzzjonijiet ta' edukazzjoni oġhla fuq bażi regolari bl-inkluzjoni ta' rappreżentanti mill-industrija tal-ikel u x-xorb biex tinżamm ir-rilevanza tas-settur tal-edukazzjoni vokazzjonali,
- programmi ta' apprendistat li jinfethu għar-rekluti godda kollha fis-settur tal-ikel u x-xorb u mhux biss għaž-żgħażaġh. Dan huwa partikolarment importanti biex jiġi lliberat il-potenzjal tan-nisa li jergġhu jidhlu fis-suq tax-xogħol u haddiema iżjed imdahhlin fl-età li jkunu qed ifittxu li jibdli l-karriera tagħhom,
- mezzi u riżorsi għat-taħriġ u t-tagħlim tul il-hajja bil-għan li jkun hemm forza tax-xogħol ikkwalifikata. F'dan ir-rigward, id-djalogu soċjali huwa aspekk fundamentali.

Il-KESE jhegġeg it-twaqqif ta' Komunità ta' Konoxxenza u Innovazzjoni (KKI) fis-settur tal-ikel u x-xorb peress li dan mhux biss jirrappreżenta impenn essenzjali favur iż-żieda tar-R&Ż sal-2020 iżda huwa wkoll kontributur b'sahħtu biex jizdiedu l-impjegi u t-tkabbir.

Fl-ahħarnett, il-Kumitat jenfasizza l-importanza:

- tal-protezzjoni tal-haddiema Ewropej u d-drittijiet tal-konsumatur,
- tar-ratifika shiha u effettiva, l-implimentazzjoni u l-infurzar tal-istandards fundamentali tal-ILO, u
- tal-istandards Ewropej ta' kwalità fis-settur tal-ikel u x-xorb.

1.2.4. L-iżgurar ta' katina sostenibbli tal-provvista tal-ikel

Il-KESE jixtieq itenni li huwa ta' benefiċċju li l-konsum u l-produzzjoni sostenibbli jiġu promossi mill-qrib mal-implimentazzjoni tal-“Pjan Direzzjonali għal Ewropa b'Użu Effiċjenti tar-Riżorsi⁽³⁾”, u jhegġeg lill-Istati Membri jimplimentaw dawn il-politiki permezz tal-Pjan Direzzjonali u s-Semestru Ewropew⁽⁴⁾. Il-KESE għalhekk jixtieq jara pjan olistiku lejn il-kisba tas-sostenibbiltà tal-katina tal-ikel. Il-KESE jitlob lill-Kummissjoni tadotta Komunikazzjoni dwar “Is-sostenibbiltà tas-sistemi tal-ikel”.

Il-KESE għandu jagħti pubbliċità shiha fl-Expo ta' Milan lir-rakkomandazzjonijiet ta' din l-Opinjoni u opinjonijiet ohra konklużi f'dawn l-ahħar xhur dwar l-ikel.

⁽³⁾ COM(2011) 571 final.

⁽⁴⁾ ĠU C 191, 29.6.2012, p. 6.

1.2.5. **Hela tal-ikel**

Il-KESE jerga' jtenni l-Opinjoni tiegħu ⁽⁵⁾ li tafferma l-htieġa li jkun hemm definizzjoni u metodoloġija komuni fil-livell tal-UE allinjata mal-livell dinji biex jiġu kwantifikati t-telf u l-hela tal-ikel, inklużi r-riciklaġġ u l-irkupru ta' ikel mhux mibjugħ. Madankollu, huwa tal-fehma li jehtieġ li jittiehdu passi mingħajr ma wiehed joqgħod jistenna r-riżultati tal-proġetti ta' riċerka li għaddejjin bħalissa fil-livell tal-UE u dak dinji. Tali passi jinkludu s-sensibilizzazzjoni dwar il-hela tal-ikel tul il-katina alimentari u l-kontribut għall-iżvilupp u t-tixrid tal-ahjar Prattiki.

Kwalunkwe politika industrijali futura għas-settur tal-ikel u x-xorb għandha tirrifletti approċċ ibbilanċjat u tindirizza l-prevenzjoni tal-hela tal-ikel: il-politiki marbutin mal-prevenzjoni tal-hela tal-ikel għandhom jadottaw approċċ imsejjes fuq il-katina tal-ikel mill-istadju ta' qabel il-hsad sa meta l-ikel jasal għand il-konsumaturi.

Għandha tinghata wkoll harsa sostanzjali lejn il-politika tat-tassazzjoni (VAT) u l-koordinazzjoni tal-azzjoni fl-Istati Membri biex jiġu ffaċilitati d-donazzjonijiet lill-banek tal-ikel bħala waħda mill-ghodod għat-trażzin tal-hela tal-ikel.

1.2.6. **Prattika ġusta fil-katina tal-provvista**

Il-KESE qed ikompli jippromovi bidla kulturali fir-relazzjonijiet tan-negozju bil-għan li jkun hemm Prattiki kummerċjali ġusti tul il-katina agroalimentari kif indika fl-Opinjoni tiegħu tad-9 ta' Mejju 2013 ⁽⁶⁾ u għalhekk jilqa' b'sodisfazzjon l-isforzi li saru kemm mid-distributuri kif ukoll mill-manifatturi tal-ikel u x-xorb għall-iżvilupp ta' inizjattiva volontarja għall-promozzjoni ta' relazzjonijiet tan-negozju ġusti tul il-katina tal-provvista tal-ikel (SCI – l-inizjattiva tal-katina tal-provvista ⁽⁷⁾).

1.2.7. **R&Ż u Innovazzjoni**

Is-settur tal-ikel qed jiffaċċja sfidi ewlenin b'fondi limitati ddedikati għar-R&Ż. Il-KESE huwa tal-fehma li hemm bżonn li r-R&Ż ikunu mmirati b'mod ċar u li l-industrija tkun sieheb ewlieni fl-identifikazzjoni ta' kif dan għandu jsir. Barra minn hekk, biex tkun ta' suċċess u aċċettata, il-KESE jemmen li l-innovazzjoni għandha tissejjes b'mod partikolari fuq l-aspettattivi tal-konsumatur.

1.2.8. **L-SMEs fis-settur tal-ikel u x-xorb**

L-ispejjeż tal-konformità mal-leġislazzjoni tal-UE għall-SMEs huma partikolarment onerużi. Pereżempju, it-tibdil frekwenti u n-nuqqas ta' armonizzazzjoni dwar ir-reqwiziti ta' tikkettar johlqu piżijiet u ostakli għat-tkabbir. Il-KESE jemmen li għandha tinghata attenzjoni speċjali lill-htigijiet speċifiċi tal-SMEs, b'mod partikolari biex jitnaqqas il-piż amministrattiv, iżda jitlob għall-kawtela dwar l-eżenzjonijiet għall-SMEs, l-iżjed dawk dwar is-sikurezza tal-ikel, peress li dan jista' jkollu effett negattiv u jgeġġelhom johlqu mis-suq.

1.2.9. Il-KESE jhegġeġ lill-Kummissjoni tfassal rapport, li fih tivvaluta jekk għandhiex tiġi pprovduta informazzjoni dwar l-ingredjenti u l-kontenut nutrizzjonali tax-xorb alkoholiku.

⁽⁵⁾ ĠU C 161, 6.6.2013, p. 46.

⁽⁶⁾ Opinjoni tal-KESE dwar "L-istat attwali tar-relazzjonijiet bejn is-settur tal-hwienet il-kbar u l-aġenti tal-prodotti tal-ikel" ippubblikata fil-ĠU C 133, 9.5.2013, p. 16.

⁽⁷⁾ <http://www.supplychaininitiative.eu/>

2. Il-qagħda attwali tal-industrija ewropea tal-ikel u x-xorb

2.1. L-industrija Ewropea tal-ikel u x-xorb hija l-ikbar settur tal-manifattura fl-ekonomija tal-UE u tiġġenera fatturat annwali ta' aktar minn EUR 1 triljun u timpjega b'mod dirett 4,25 miljun haddiem fl-UE. Hija parti wkoll minn katina ta' valur li timpjega 32 miljun ruħ b'kollox u tiġġenera 7 % tal-PDG tal-UE. L-SMEs jirrappreżentaw 99,1 % tal-kumpaniji fl-industrija tal-ikel u x-xorb ⁽⁸⁾.

2.2. Is-sehem ta' investiment privat fir-R&Ż huwa ta' 0,27 % tal-fatturat tal-industrija. It-Tabella ta' Valutazzjoni 2012 taċ-Ċentru Kongunt għar-Riċerka (JRC) ikkonfermat it-tendenzi osservati fis-snin preċedenti, b'mod partikolari li l-UE kellha livelli sostnuti ta' R&Ż fis-settur privat iżda għadha lura meta mqabbla mal-pari internazzjonali tagħha ⁽⁹⁾.

2.3. L-industrija tal-ikel u x-xorb tipproċessa 70 % tal-prodotti agrikoli tal-UE u tipprovdi ikel sigur, ta' kwalità għolja u sustanzjuż lill-konsumaturi Ewropej.

2.4. Fl-2012, l-esportazzjonijiet dinjija mill-Ewropa ta' prodotti pproċessati tal-ikel u tax-xorb kienu jiswew EUR 86,2 biljun ⁽¹⁰⁾, li għamilha l-akbar esportatur globali fis-settur. Barra minn hekk, fl-istess sena ġie rreġistrat bilanċ kummerċjali favorevoli fil-livell tal-UE ta' EUR 23 biljun. F'dawn l-aħħar 20 sena, il-kummerċ tal-prodotti tal-ikel u tax-xorb bejn l-Istati Membri żdied bi tliet darbiet għal madwar EUR 450 biljun ⁽¹¹⁾.

2.5. Is-settur huwa pilastru nonċikliku u reżiljenti tal-ekonomija bi preżenza qawwija fl-Istati Membri kollha, u huwa ċertament kontributur importanti fl-isforz tal-industrija Ewropea tal-manifattura li tespandi s-sehem tagħha tal-PDG għall-perċentwal ta' 20 % stabbilit mill-Kummissjoni Ewropea fil-kuntest tal-Istrateġija UE 2020 ⁽¹²⁾. Il-KESE jikkonferma l-appoġġ tiegħu u jtenni r-rakkomandazzjoni tiegħu li din il-mira tiġi kkomplementata b'enfasi fuq l-aspett kwalitattiv ⁽¹³⁾.

2.6. L-indikaturi ewlenin tal-kompetittività juru, madankollu, li s-settur qed jitlef il-vantaġġ kompetittiv tiegħu. Fil-kuntest taż-żieda fid-domanda dinjija, minn sena għal oħra, il-kwota tas-suq tal-esportazzjoni naqset (valur tal-esportazzjoni fl-2012: 16,1 % meta mqabbel mal-20,5 % fl-2002) ⁽¹⁴⁾.

2.7. Din l-Opinjoni fuq inizjattiva proprja tal-KESE qed tipprova tixhet l-attenzjoni tagħha b'mod partikolari fuq is-settur tal-ikel u x-xorb billi tindika dawk il-miżuri meħtieġa biex iregġgħu lura din it-tendenza negattiva u biex tissahħah il-kompetittività tas-settur kemm fis-suq intern kif ukoll fid-dinja.

2.8. Il-konsumaturi huma intitolati jirċievu informazzjoni vera u bilanċjata dwar ix-xorb alkoholiku biex tghinjom jiehdu deċiżjonijiet infurmati dwar il-konsum tagħhom. Ix-xorb alkoholiku kollu, hu x'inhu l-kontenut alkoholiku tiegħu, għandu jkun kopert mill-istess regoli. Il-KESE jhegġegħ lill-Kummissjoni tipproduċi bla dewmien ir-rapport mitlub mir-Regolament (UE) Nru 1169/2011 sa Diċembru 2014, li jivvaluta jekk ix-xorb alkoholiku għandux fil-futur ikun kopert mir-reqwizit li jipprovdi informazzjoni dwar l-ingredjenti u l-kontenut nutrizzjonali.

3. Sforzi favur żieda fl-attività industrijali fl-ewropa

3.1. Inizjattivi mill-istituzzjonijiet Ewropej

Il-Kunsill "Kompetittività" rrikonoxxa l-kontribut li s-setturi industrijali kollha jistgħu jagħtu lill-ekonomija Ewropea u inkoraġġixxa l-inizjattivi settorjali min-naha tal-Kummissjoni ⁽¹⁵⁾.

⁽⁸⁾ Sors: Data and Trends of the European Food and Drink Industry 2013-2014. http://www.fooddrink.europa.eu/uploads/publications_documents/Data_Trends_of_the_European_Food_and_Drink_Industry_2013-20141.pdf

⁽⁹⁾ Sors: Tabella ta' Valutazzjoni tal-Investiment Industrijali tal-UE fir-R&Ż, JRC u DG RTD.

⁽¹⁰⁾ http://www.fooddrink.europa.eu/uploads/publications_documents/Data_Trends_of_the_European_Food_and_Drink_Industry_2013-20141.pdf

⁽¹¹⁾ http://ec.europa.eu/internal_market/publications/docs/20years/achievements-web_en.pdf (mhux disponibbli bil-Malti).

⁽¹²⁾ http://ec.europa.eu/priorities/docs/pg_mt.pdf

⁽¹³⁾ Opinjoni tal-KESE dwar "Għal Rinaxximent Industrijali Ewropew" (ĠUJ C 311, 12.9.2014, p. 47).

⁽¹⁴⁾ Sors: UN Comtrade 2012.

⁽¹⁵⁾ <http://register.consilium.europa.eu/doc/srv?l=MT&f=ST%2017202%202013%20INIT>

Dan ġie segwit malajr minn Komunikazzjoni tal-Kummissjoni tal-UE **“Għal Rinaxximent Industrijali Ewropew” (COM (2014) 014 final)** ⁽¹⁶⁾. Xahrejn wara, f'Marzu 2014, is-Summit tal-Kapijiet ta' Stat u ta' Gvern tal-UE enfasizza wkoll li: “L-Ewropa tehtieg bażi industrijali b'sahhitha” u enfasizza l-importanza ta' “ambjent stabbli, sempliċi u prevedibbli, inkluża regolamentazzjoni aħjar” u qabel li: “Kwistjonijiet dwar il-kompetittività industrijali għandhom jiġu integrati sistematikament fl-oqsma kollha ta' politika tal-UE” ⁽¹⁷⁾.

Sadanittant, il-**Forum ta' Livell Għoli** ⁽¹⁸⁾ dwar **It-titjib tal-funzjonament tal-katina tal-provvista tal-ikel** li ġie stabbilit fl-2009 mill-Kummissarju tal-UE għall-Industrija u l-Intraprenditorija hareġ ir-rapport finali tiegħu. Ir-rakkomandazzjonijiet tiegħu għall-iżvilupp ta' politika industrijali fis-settur agroalimentari ġew adottati b'mod unanimu ⁽¹⁹⁾ waqt l-aħhar laqgħa tiegħu fil-15 ta' Ottubru 2014. Dawn ir-rakkomandazzjonijiet qed jiġu kkunsidrati f'din l-Opinjoni tal-KESE.

Il-KESE issa huwa herqan li jagħti l-kontribut tiegħu għall-inizjattivi addizzjonali meħuda mill-Kummissjoni tal-UE, inkluża l-preżenza tiegħu fil-Milan Expo ta' din is-sena; is-sigurtà tal-ikel ser tkun it-tema ċentrali tal-paviljun tiegħu. Hemm ukoll studju li għandu jiġi ppubblikat sa Ottubru 2015 dwar il-**pożizzjoni kompetittiva tal-industrija tal-UE tal-ikel u x-xorb**.

Il-KESE jinnota wkoll li l-EXPO Milan, li għadha kemm fethet il-bibien tagħha, għandha bhala tema “Ikel għall-Pjaneta, Energija għall-Hajja”. Il-Kummissjoni Ewropea qed thegġeg dibattitu dwar kif ix-Xjenza u l-Innovazzjoni jistgħu jikkontribwixxu għas-Sigurtà u s-Sostenibbiltà tal-ikel mad-dinja kollha. Dan jippreżenta opportunità kbira għall-KESE sabiex jippreżenta għal dibattitu pubbliku l-fehmiet tiegħu li johorġu minn dan u opinjonijiet oħra ffinalizzati f'dawn l-aħhar xhur dwar l-ikel. L-istand tal-Kummissjoni tal-UE fl-EXPO huwa post ideali fejn dan id-dibattitu jista' jsir matul seminr ta' informazzjoni wiehed jew iktar organizzati għal dan l-għan.

3.2. Il-produtturi tal-ikel jiehdu deċżjonijiet kongunti mat-trejdjunjins

F'Marzu 2014, FoodDrinkEurope u l-EFFAT (**Federazzjoni Ewropea tat-Trejdjunjins mis-Setturi tal-Ikel, l-Agricoltura u t-Turizmu**) iffirmaw dikjarazzjoni kongunta dwar il-hteġa ta' azzjoni settorjali fil-livell Ewropew dwar is-settur tal-ikel u x-xorb.

4. Pilastri ewlenin għall-azzjoni: it-tiswir ta' politika industrijali għas-settur ewropew tal-ikel u x-xorb

4.1. Hidma lejn it-titjib tal-funzjonament tal-katina tal-provvista tal-ikel fis-suq uniku għall-ikel u x-xorb

4.1.1. Il-leġislazzjoni tal-UE dwar l-ikel hija armonizzata hafna u s-settur jibbenefika b'mod sostanzjali mill-opportunitajiet offruti mis-suq intern. Il-kummerċ bejn l-Istati Membri żdied b'mod sinifikanti matul dawn l-aħhar għaxar snin u bħalissa jammonta għal madwar 20 % tal-produzzjoni tal-ikel u x-xorb fl-UE. Madankollu, in-negozji għadhom jirrappurtaw differenzi fl-interpretazzjoni u l-implimentazzjoni tal-leġislazzjoni dwar l-istandards tal-ikel tal-UE. Permezz ta' integrazzjoni iktar, jinfethu opportunitajiet godda għat-tkabbir ⁽²⁰⁾.

It-titjib tar-relazzjonijiet fil-katina tal-provvista tal-ikel huwa wkoll essenzjali biex jiġi żgurat ambjent kompetittiv fis-settur tal-ikel u x-xorb ⁽²¹⁾.

4.1.2. Il-hidma tal-Kummissjoni tal-UE, bil-għan li tissorvelja l-effettività tal-inizjattiva Ewropea tal-katina tal-provvista ⁽²²⁾ (European Supply Chain Initiative) kif ukoll l-infurzar tar-regoli fil-livell nazzjonali, hija ta' importanza kbira ⁽²³⁾. L-SCI hija inizjattiva volontarja kongunta importanti stabbilita minn organizzazzjonijiet tal-partijiet interessati tul il-katina kollha tal-provvista tal-ikel. Tipprovdi sistema għat-titjib tar-relazzjonijiet ta' negozju bejniethom u biex jinstabu soluzzjonijiet għal kwalunkwe nuqqas ta' qbil li jinholoq fir-relazzjonijiet kummerċjali tagħhom.

⁽¹⁶⁾ <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/MT/ALL/?uri=CELEX:52014DC0014>

⁽¹⁷⁾ <http://www.consilium.europa.eu/mt/meetings/european-council/2014/03/20-21/>

⁽¹⁸⁾ <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:C:2010:210:0004:0005:MT:PDF>

⁽¹⁹⁾ http://europa.eu/rapid/press-release_IP-14-1139_mt.htm

⁽²⁰⁾ <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/ALL/?uri=CELEX:52014SC0014> (mhux disponibbli bil-Malti).

⁽²¹⁾ Opinjoni tal-KESE ppubblikata fil-ĠU C 133, 9.5.2013, p. 16.

⁽²²⁾ <http://www.supplychaininitiative.eu>

⁽²³⁾ COM(2014) 472.

4.2. Il-promozzjoni tal-impjieġ sostenibbli u l-produttività tax-xogħol

4.2.1. Bil-ghan li jtejbu l-hiliet tal-forza tax-xogħol fis-settur, fl-2013 l-EFFAT u FoodDrinkEurope adottaw rapport kongunt li fih iddeskrivew il-politiki meħtieġa dwar it-taħriġ u l-hiliet sabiex jintlaqgħu l-isfidi tas-suq tax-xogħol⁽²⁴⁾.

4.2.2. Nedew ukoll il-“Youth Apprenticeship Pledge for the food and drink industry”⁽²⁵⁾ (il-wegħda ta' apprendistati għaż-żgħażaġh fl-industrija tal-ikel u x-xorb) bil-ghan li jiffacilitaw l-użu ta' apprendistati ta' kwalità għolja f'kumpaniji tal-ikel u x-xorb madwar l-UE, speċjalment mill-SMEs.

4.3. It-tishih tal-kummerċ internazzjonali

4.3.1. B'bilanċ kummerċjali pożittiv ta' EUR 23 biljun fl-2012, l-UE qiegħda fuq quddiem nett fl-esportazzjoni ta' prodotti tal-ikel u x-xorb minkejja t-tnaqqis tal-kwota tagħha tas-suq globali tal-kummerċ tal-ikel u x-xorb. Min-naħa tagħhom, matul dawn l-aħħar snin, pajjiżi bħaċ-Ċina u l-Brazil kienu qed iżidu l-kwota tagħhom tas-suq tal-esportazzjoni b'mod kontinwu⁽²⁶⁾.

4.3.2. Minkejja rikonnoxximent ġenerali li s-sigurtà tal-ikel hija ta' importanza kbira⁽²⁷⁾, l-espansjoni tal-esportazzjoni hija wahda mis-sorsi ewlenin ta' tkabbir għal kull industrija. Fid-dawl tal-percentwal dejjem jżied ta' popolazzjonijiet għonja f'pajjiżi emerġenti, l-industrija għandha tkun kapaci tirreagixxi għall-espansjoni fid-domanda dinjija.

4.3.3. L-iżjed soluzzjoni effiċjenti għall-ftuh tas-swieq kienet tkun ftehim sinifikanti multilaterali fl-Organizzazzjoni Dinjija tal-Kummerċ (WTO), iżda sensiliet suċċessivi ta' taħditiet ma rnexxilhomx jilhq u ftehim komprensiv.

4.3.4. Għalhekk, il-ftehimiet kummerċjali bilaterali kisbu importanza sostanzjali u kisbu r-riżultati għall-industrija Ewropea iġenerali u s-settur tal-ikel u x-xorb b'mod partikolari. Fin-negozjati attwali marbuta mas-Shubija Trans-Atlantika ta' Kummerċ u ta' Investiment (TTIP), għandhom jiġu indirizzati kemm l-ostakli tariffarji kif ukoll dawk non-tariffarji b'enfasi fuq it-trattament reċiproku għall-prodotti tal-ikel u x-xorb mill-Ewropa, iżda dan bl-ebda mod m'għandu jipperikola l-interess tal-konsumaturi Ewropej. Ir-riżultat għandu jwassal għal gwadanji sinifikanti għas-settur agroalimentari Ewropew⁽²⁸⁾.

4.3.5. Il-politika ta' promozzjoni tal-UE hija għodda tajba biex tibni fuq l-immagna pożittiva tal-prodotti agroalimentari Ewropej fid-dinja kollha u tikkomunika l-attributi ewlenin tal-prodotti tal-ikel Ewropej.

4.4. Kontribut għall-produzzjoni u l-konsum sostenibbli

4.4.1. Kif intqal fl-Opinjoni tiegħu tal-2012⁽²⁹⁾, “Il-konsum u l-produzzjoni sostenibbli f'termini ta' użu ta' servizzi u prodotti li joffru aktar valur u jużaw ir-riżorsi naturali mill-inqas jinsabu fil-qalba tal-istrateġiji intiżi biex iżidu l-effikaċja tar-riżorsi u jippromov u ekonomija ekoloġika”.

4.4.2. L-industrija Ewropej tal-ikel u tax-xorb jiddependu mill-aċċess għal kwantitajiet adegwati ta' materja prima agrikola li jsegwu kriterji speċifiċi ta' kwalità u li jkollha prezzijiet kompetittivi.

4.4.3. Wahda mill-akbar sfidi hija l-hela tal-ikel: kull sena jinhlew madwar 90 miljun tunnellata ta' ikel tul il-katina Ewropea tal-ikel. Kull darba li jinhela l-ikel, jinhlew ukoll ir-riżorsi użati biex jipproduċu l-ikel bħall-materja prima, l-ilma, il-fertilizzanti u l-karburanti. Ċerti inizjattivi ewlenin wasslu għal għadd ta' shubijiet ma' partijiet interessati rilevanti bħall-kampanja “Every Crumb Counts” u l-pubblikazzjoni ta' sensiela ta' struzzjonijiet –Tool Kit – għall-industrija. Opinjoni tal-KESE adottata fl-2013 dwar il-prevenzjoni u t-tnaqqis tal-hela tal-ikel kienet indirizzata il-problemi u s-soluzzjonijiet possibbli f'dan ir-rigward (NAT/570).

⁽²⁴⁾ <http://www.ifat.org/en/node/10599>

⁽²⁵⁾ http://ec.europa.eu/education/policy/vocational-policy/doc/alliance/fooddrink-europe-ifat-pledge_en.pdf (mhux disponibbli bil-Malti).

⁽²⁶⁾ http://www.fooddrink-europe.eu/uploads/publications_documents/Data_Trends_of_the_European_Food_and_Drink_Industry_2013-20141.pdf

⁽²⁷⁾ ĠU C 255, 22.9.2010, p. 1-9

⁽²⁸⁾ Ara l-pożizzjoni kongunta ta' COPA-COGECA u FoodDrinkEurope <http://www.fooddrink-europe.eu/news/statement/agri-food-chain-reps-call-on-negotiators-to-resolve-non-tariff-measures-in/>

⁽²⁹⁾ ĠU C 191, 29.6.2012, p. 6.

4.4.4. Il-Kummissjoni Ewropea rakkomandat li s-settur tal-ikel jiġi kkunsidrat bhala qasam prijoritarju għal aktar effiċjenza fl-użu tar-riżorsi u wettqet konsultazzjoni fil-fond dwar is-sostenibbiltà tas-sistema Ewropea tal-ikel⁽³⁰⁾.

4.4.5. Is-sostenibbiltà għandha tiġi analizzata minn perspettiva usa' billi ma tiffukax biss fuq is-sostenibilità ambjentali, iżda wkoll fuq il-pilastri soċjali u ekonomiċi tas-sostenibbiltà. Dan kien il-każ f'dikjarazzjoni kongunta adottata minn 11-il organizzazzjoni li jirrappreżentaw il-katina tal-ikel fil-kuntest tal-Forum ta' Livell Għoli⁽³¹⁾.

4.5. L-iżvilupp ta' Unjoni Innovattiva

4.5.1. Il-livelli ta' investiment fir-R&Ż fis-settur tal-ikel u x-xorb fl-UE huma baxxi meta mqabbla ma' sottosetturi oħra tal-manifattura u ma' industriji oħra tal-ikel u x-xorb fid-dinja⁽³²⁾.

4.5.2. Il-Komunitajiet ta' Konnoxxenza u Innovazzjoni (KKI) fis-settur tal-ikel u x-xorb għandhom jitheggu u jiġu appoġġjati. Il-KKI jindirizzaw perspettiva fuq perjodu twil ta' żmien ta' 7-15-il sena filwaqt li jissodisfaw ukoll ċerti għanijiet fuq perjodu qasir u medju ta' żmien bħall-impenn fundamentali taż-żieda fl-investiment tar-R&Ż sal-2020, u jikkontribwixxu biex jiżiedu l-impjegji u t-tkabbir.

Il-kumpaniji tal-ikel u x-xorb jiffaċċjaw problemi bla tarf meta jiġu introdotti prodotti u proċessi innovattivi. L-iżjed li jbatu huma l-SMEs minhabba kapaċitajiet limitati ta' organizzazzjoni u ta' riżorsi, u minhabba n-nuqqas tal-kompetenzi maġiġerjali meħtieġa, esperjenza u viżjoni strateġika. Il-proċeduri ta' awtorizzazzjoni għat-tqeghid ta' prodotti godda fis-suq jeħtieġ li jsiru b'iżjed heffa, filwaqt li jirrispettaw il-prinċipju tal-prekawzjoni li dejjem jitqieghdu fis-suq biss dawk il-prodotti li huma siguri għas-saħha tal-konsumaturi.

4.6. Tnaqqis tal-piżijiet amministrattivi, b'mod partikolari għall-SMEs

4.6.1. Huma l-SMEs li l-iżjed isofru minhabba għadd kbir ta' strutturi li jwasslu għal piżijiet amministrattivi bla bżonn. Dawn jaqdu rwol ewlieni fil-kompetittività tas-settur u għalhekk jeħtieġu attenzjoni speċjali mingħajr preġudizzju għas-sikurezza tal-ikel jew għad-drittijiet tal-haddiema u tal-konsumaturi.

4.6.2. Fil-kuntest tar-REFIT, il-Kummissjoni għamlet pass importanti biex jiġi żgurat li l-leġislazzjoni tal-UE tkun adatta għan-negozju u ssahħaħ il-kompetittività⁽³³⁾.

Brussell, is-27 ta' Mejju 2015.

Il-President
tal-Kumitat Ekonomiku u Soċjali Ewropew
Henri MALOSSE

⁽³⁰⁾ <http://ec.europa.eu/environment/eussd/food.htm>

⁽³¹⁾ [Dikjarazzjoni kongunta tas-7 ta' Marzu 2014 "Actions towards a more sustainable European food chain"](http://www.foodanddrink.europa.eu/news/press-release/europes-food-chain-partners-working-towards-more-sustainable-food-systems/)

⁽³²⁾ Ara nota 15 f'qiegħ il-paġna.

⁽³³⁾ http://europa.eu/rapid/press-release_IP-14-682_en.htm (mhux disponibbli bil-Malti).